
Hekimlik Mesleđi Yönünden Cinsel Eğitim ve İşbirliğinin Önemi

Doç. Dr. Mehmet Z. SUNGUR*

Özet

Son 25 yılda cinsel tedavilerle elde edilen parlak sonuçlar ve medyanın konuya aşırı "duyarlılığı", cinsel alanı giderek konuşulan popüler bir alan haline getirmiştir. Yakın bir gelecekte halkın cinsel alanda hekimlerden talep ettikleri yardımı onların bugünkü eğitimleriyle verebileceklerinin ötesine geçecek gibi görünmektedir. Bu yazıda hekimlik mesleği yönünden cinsel eğitimin ve çeşitli tıp disiplinleri arasındaki işbirliğinin önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

PSİKİYATRİ DÜNYASI 1999;2:37-38

Günümüzde cinsel yaşamla ilgili sorunlar öncelerine oranla daha kolaylıkla dile getirilebilmektedir. Toplumumuz insanı, yaşamının bu alanında da önemli sorunlar olduğunu daha az inkar etmekte ve daha çok yardım arayışı içine girmektedir. Diğer yandan cinsel sorunların tedavisinin belirli bir tıp meslek grubunun tekeli altına alınması düşünülmez. Cinsel sorunu olan birey ve çiftler sorunlarına çözüm ararken, doğal olarak jinekoloji, üroloji ve psikiyatri gibi birbirlerinden oldukça farklı disiplinlere başvurmaktadırlar. Ancak değişik meslek gruplarında çalışan profesyoneller kendilerine danışan birey ve çiftleri öncelikle kendi alanlarını ilgilendiren bozukluklar yönünden incelemekte, eğer kendilerini doğrudan ilgilendiren bir bozukluk saptayamazlarsa, aynı birey ve çiftler bir sonraki aşamada kime ve nereye başvuracaklarını bilememektedirler.

Böylelikle bu kişiler bazen aynı meslek grubundan birden fazla profesyonele danışmakta kendilerine bir dizi gereksiz tetkik yapılmakta ve böylelikle hem zaman hem de ekonomik yönden kayba uğramakta, daha da kötüsü geleceğe yönelik bir umutsuzluk ve çaresizlik içine girebilmektedir. Oysa esas olan, cinsel sorunu olan birey ve çiftlerin kime ve nereye başvurdukları değil, başvuruyu izleyerek onlara nasıl yardımcı olunduğudur. Bu, bir anlamda cinsel işlev bozukluklarından yakınan birey ve çiftlere yönelik olarak yapılması gereken **standart bir değerlendirmenin** önemini ortaya koymaktadır. Ancak böylesi bir standart değerlendirme sonucunda cinsel işlev bozuklukları olan birey ve çiftlere en çok yararlanacakları yöntemi ve tıp disiplinini göstermek mümkün olabilir. Bu gerçek, farklı disiplinlerde çalışan hekimlerin hatta halka en yakın hekim grubu olarak görev yapan pratisyen hekimlerin birbirlerinin seçeneği olmak yerine, birbirlerinin tamamlayıcısı olmaları gerektiğini bir kez daha önemle ortaya koy-

---

* Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı, ANKARA

maktadır. Ancak böylesi bir bütünleşme sayesinde cinsel sorunu olan birey ve çiftler tek bir disiplinden sağlayacakları yararın ötesinde, entegratif bir yaklaşımdan yararlanma olanağına kavuşacaklardır.

O halde çeşitli tıp meslek gruplarında çalışan hekimlerin ve daha da önemlisi ileride hekim olacak tıp fakültesi öğrencilerinin eğitim programları içine *cinsel işlevler ve cinsel işlev bozuklukları* gibi bir konunun alınması gerekli olmaktadır. Cinsel yönden sorunu olan ve en azından bu sorununu danışmak isteyen bir bireyin böyle bir yardımı bir hekimden beklemesi en temel hasta haklarından biridir. Böyle bir yardımın bir hekim tarafından verilmesi ise en temel hekimlik görevlerinden biridir. Bu nedenle cinsel yönden uygun bir bilgilendirme ve eğitime Tıp Fakültelerinin eğitim programı içinde yer verilmesi gerekir. Aksi takdirde “üç dakikada garantili orgazm teknikleri” öneren çeşitli uygunsuz magazin literatürünün ve kim ararsa arasın aynı yanıtı veren ve “hastalık yok, hasta vardır” ilkesini gözardı eden 900’lü telefonların ortaya çıkışı kaçınılmaz olacaktır. Ne var ki böylesi bir eğitim, halen yalnızca birkaç tıp fakültesinin eğitim programları içinde ve yalnızca birkaç saatle sınırlı olarak verilmektedir. Diğer taraftan uzmanlık eğitimi veren kurumların önemli bir kısmında cinsel tedaviler alanında özelleşmiş profesyoneller bulunmamaktadır. Cinsel sorunlarını profesyonel yardım alarak çözümleyenler arttıkça, cinsel konuları ve sorunlarını danışmak isteyenlerin sayısı da artmaktadır. Halkın cinsel sorun alanlarında yardım alma talepleri arttıkça, hekimler de bu alanla ilgili olarak kendi donanımlarını yetersiz bulacak ve

cinsel danışma ve tedaviler konusunda daha fazla bir eğitim sahibi olmak isteyeceklerdir.

Halk düzeyinde bir eğitim ise ancak tıp öğrencilerine verilen bir eğitimi izleyerek düşünülebilir, daha geniş ve detaylı bir planlamayı gerektirir. Ayrıca halka eğitim verecek kişilerin öncelikle kendilerinin standart bir eğitimden geçmiş olmaları beklenir.

Hekimler gerek mesleki kimlikleri, gerek bilgi ve becerileri, gerekse duyarlılıkları ve hatta yaşam biçimleri ile içinde yaşadıkları toplumun sağlıklı yaşam tercih ve kararlarında önemli etkileri olan kişilerdir. Bu bağlamda hekimler insanın en mahrem özel yaşam alanı olan cinsellik konusunda rahatlıkla konuşabilmek, kendilerine danışan bireyleri tedavi edemeseler bile onları bilgilendirmek ve en çok yardım alabilecekleri tıp disiplinlerine yönlendirmek durumundadırlar.

Meslek onurunu en çok zedeleyen etik olmayan tutumlar ve kötü uygulamaların önüne geçmenin ilk ve temel kuralı, uygun bir eğitimden geçmektir. Konu cinsel tedaviler gibi “popüler” ve “hassas” bir alan olunca tüm hekimlerin bu alanın eğitimi ve etiği konusunda daha çok konuşması ve daha duyarlı olmasının gerekliliği açıktır. Genel pratisyenler de dahil olmak üzere konuyla ilgili çeşitli disiplinlerden profesyonellerin, *standart bir değerlendirme-uygun ve etik tedaviler* konusunda fikirbirliğine ulaşmak amacıyla çeşitli toplantılar düzenlediği ve entegre olmaya çalıştığı bir dönemde, sildenafil gibi konuyla ilgili önemli bir ilacın kullanımının belirli bir tıp meslek grubu ile sınırlandırılması, bu çabaları bir süre olumsuz etkileyecek gibi görünmektedir.

Yararlanılan ve Önerilen Kaynaklar

1. Sungur MZ (1998) Seks Terapileri ve Etik. Ege Psikiyatri Sürekli Yayınları Cinsel İşlev Bozuklukları Sayısı, 3(1):219-228.
2. Sungur MZ (1999) Cinsel İşlev Bozuklukları ve Disiplinler Arası İlişkiler. Cinsel İşlev Bozuklukları Monograf Serisi 2, N Yetkin, C İncesu (Ed), s.27-29.
3. Yetkin N, İncesu C (1999) Cinsel İşlev Bozukluklarında Etiyoloji ve Ayırıcı Tanı Sayısı Önsözü, Cinsel İşlev Bozuklukları Monograf Serisi 2, N Yetkin, C İncesu (Ed), s.1.